

PRAVILA DUGOROČNE TRGOVINE

Verzija 1.5
28/03/2023
Podgorica, Crna Gora

UVOD

Član 1

- 1) Pravila dugoročne trgovine (u daljem tekstu: Pravila) definišu i utvrđuju standarde i postupke trgovanja na dugoročnom tržištu električne energije.
- 2) Naručioci Postupka nadmetanja za dugoročni profil energije (u daljem tekstu: Postupak) na osnovu svojih potreba definišu tačnu Količinu energije, raspored i dužinu trajanja isporuke i Odgovarajući ugovor, posebno definisano za svaki Postupak.
- 3) Količina energije može biti iskazana kroz fiksni ili varijabilni dijagram, što se posebno definiše kroz uslove predmetnog Postupka prilikom njegove objave.
- 4) Dijagrami profila isporuke u MWh/h, koji odgovaraju Količini energije koja se trguje na dugoročnom tržištu, biće dostupni na internet stranici BELEN-a Učesnicima koji će biti kontaktirani putem elektronske pošte.

TRGOVANJE NA DUGOROČNOM TRŽIŠTU

Član 2

- 1) Trgovanje na dugoročnom tržištu se sprovodi u vidu organizovanja Postupaka. Organizator postupka (u daljem tekstu: BELEN) će na svojoj internet stranici objaviti obavještenja o planiranom Postupku na dugoročnom tržištu električne energije najkasnije dva (2) radna dana prije realizacije samog Postupka.
- 2) BELEN će svojim aktivnostima garantovati transparentan, fer i nediskriminatorski proces, te da su cijene postignute u Postupku najpovoljnije ponuđene, konačne i obavezujuće.
- 3) U Postupku mogu da učestvuju svi Ponuđači koji su registrovani na dugoročnom tržištu.
- 4) U skladu sa ovim Pravilima, a po sprovedenom Postupku po svom zahtjevu, Naručilac postupka (u daljem tekstu Naručilac) će sklopiti Odgovarajući/e ugovor/e o isporuci električne energije sa najpovoljnijim Ponuđačem/ima.

PREDMET NADMETANJA

Član 3

- 1) Predmet nadmetanja je trgovina dugoročnim profilom električne energije za period ne kraći od sedam dana.
- 2) U Postupku može da učestvuje samo Ponuđač:
 - a) koji je registrovan na dugoročnom tržištu;
 - b) koji ispunjava druge uslove predviđene od strane Naručioca pozivom za nadmetanje.
- 3) Postupak se sprovodi isključivo na zahtjev Naručioca u kom se precizno definiše tip trgovine (kupovina ili prodaja), Količina energije i vremenski interval za koji se energija trguje.

TEHNIČKA SPECIFIKACIJA PREDMETA POSTUPKA NADMETANJA

Član 4

- 1) Ponuđač može ponuditi i snagu manju od snage za koju se sprovodi Postupak, ali ne manju od 1 MWh/h.

- 2) Ponuđena snaga mora biti zaokružena na cijeli broj (1 MWh/h) i odnositi se na cijeli period isporuke.
- 3) Snaga isporuke, profil, vremenski period isporuke koji su predmet Postupka će biti objavljeni na internet stranici BELEN-a minimalno dva (2) radna dana prije početka Postupka. BELEN će takođe dostaviti obavještenje o organizovanju Postupka Učesnicima registrovanim na dugoročnom tržištu slanjem elektronske pošte na njihove adrese.
- 4) Ukoliko nije specifično naglašeno drugačije kroz objavu Postupka, ostali detalji vezani za tehničku specifikaciju predmeta Postupka biće u skladu sa Specifikacijom proizvoda koju objavljuje BELEN na svojoj internet stranici.

POVJERLJIVOST PODATAKA

Član 5

- 1) BELEN će u svojoj bazi podataka voditi evidenciju Učesnika i organizovanih Postupaka.
- 2) Podaci o Učesnicima tretiraće se kao povjerljivi i biće korišćeni za realizaciju ugovornih obaveza. Istorijski pregled podataka o Postupcima i cijene postignute na njima biće dostupne na uvid svim Učesnicima putem obavještenja na internet stranici BELEN-a.
- 3) Na osnovu odredbi ovih Pravila, BELEN će osigurati da ni jedna treća strana ne dobije pristup ili saznanja o pitanjima koja se odnose na poslovanje ili lične podatke Naručilaca i Ponuđača koje je BELEN saznao kroz registracije i transakcije, te neće iskoristiti takve informacije u bilo koje druge svrhe osim onih koje se odnose na aktivnosti povezane sa ovim postupkom.
- 4) Na osnovu odredbi ovih Pravila, Naručioi i Ponuđači se obavezuju da ni u jednom trenutku neće otkriti bilo kojoj osobi povjerljive informacije koje se odnose na poslovanje, poslove, kupce ili klijente BELEN-a.

SPROVOĐENJE POSTUPKA

Član 6

- 1) Naručioi na osnovu svojih potreba definišu tačnu količinu energije, raspored i dužinu trajanja isporuke kroz Zahtjev za organizovanje Postupka dostavljen BELEN-u. Uz navedeni zahtjev Naručioi dostavljaju i nacrt Odgovarajućeg ugovora.
- 2) Svi Zahtjevi za organizovanje postupka koji su dostavljeni u toku radnog dana do 14:30 smatraju se dostavljeni tog dana koji će se uzimati kao referentan dan za objavu obavještenja o organizovanju Postupka.
- 3) Svi Zahtjevi za organizovanje postupka dostavljeni poslije 14:30 smatraće se dostavljenim narednog radnog dana koji će se uzimati kao referentan dan za objavu obavještenja o organizovanju Postupka.
- 4) Postupak će se održati najranije dva (2) radna dana nakon dostavljanja obavještenja Učesnicima o početku Postupka putem elektronske pošte i objave o organizovanju Postupka na BELEN-ovoj internet stranici.
- 5) Nalog za kupovinu ili prodaju mora da ima jasno definisanu cijenu koju Ponuđač podnosi za Predmet nadmetanja:
 - a) cijene se izražavaju u apsolutnom iznosu u EUR/MWh, bez PDV-a zaokružene na dva decimalna mjesta;
 - b) cijene sadrže sve troškove nastale do mjesta isporuke;

- c) jedinične cijene bez PDV-a su nepromjenjive tokom trajanja ugovora;
- d) Ponuđači snose sve troškove, poreze i sva davanja nastala u vezi s isporukom električne energije do mjesta isporuke.
- 6) Nalozi se dostavljaju na način propisan u obavještenju o organizovanom Postupku.
- 7) Nalozi dostavljeni van propisanog vremena definisanog od strane Naručioca biće nevažeći.
- 8) Ponuđač dostavljanjem Naloga prihvata predloženi tekst Odgovarajućeg ugovora.
- 9) Nalozi koji ispunjavaju uslove iz stava 3 i stava 4 ovog člana biće upisani u listu Naloga. Rangiranje Naloga vrši se po kriterijumu najpovoljnije cijene, odnosno Nalog sa najnižom cijenom je prvorangirani na listi u slučaju kupovine, dok je Nalog sa najvišom cijenom prvorangirani u slučaju prodaje.
- 10) Ako su tokom Postupka primljeni Nalozi za količinu MWh/h koji su sumarno manji ili jednaki traženoj količini MWh/h, tada će svi Nalozi biti prihvaćeni po cijenama iz Naloga.
- 11) Ako su tokom Postupka primljeni Nalozi za količinu MWh/h koji su sumarno veći od tražene količine MWh/h, tada se primjenjuje sljedeće pravilo:
 - a) U slučaju kupovine, Nalozi se prihvataju po cijeni prema redosljedu Naloga, od Naloga s nižom cijenom prema Nalozima s višom cijenom, sve dok se ne popuni cjelokupna količina MWh/h tražena na nadmetanju. Ako je količina posljednjeg Naloga u redosljedu Naloga koji se prihvataju veća od preostale količine MWh/h tražene na nadmetanju, tada se takav Nalog prihvata samo u dijelu koji se odnosi na preostalu količinu MWh/h traženu na nadmetanju koja je ostala raspoloživa za raspodjelu nakon prihvatanja Naloga s nižom cijenom u redosljedu Naloga u odnosu na takav Nalog.
 - b) U slučaju prodaje, Nalozi se prihvataju po cijeni prema redosljedu Naloga, od Naloga s višom cijenom prema Nalozima s nižom cijenom, sve dok se ne popuni cjelokupna količina MWh/h tražena na nadmetanju. Ako je količina posljednjeg Naloga u redosljedu Naloga koji se prihvataju veća od preostale količine MWh/h tražene na nadmetanju, tada se takav Nalog prihvata samo u dijelu koji se odnosi na preostalu količinu MWh/h traženu na nadmetanju koja je ostala raspoloživa za raspodjelu nakon prihvatanja Naloga s višom cijenom u redosljedu Naloga u odnosu na takav Nalog.
 - c) Ukoliko su dva (2) ili više učesnika Postupka dostavili valjane Naloge s istom cijenom iz Naloga, koji premašuju ukupno zahtijevanu odnosno preostalu količinu MWh/h traženu u Postupku, sistem selektuje Nalog za preostalu količinu MWh/h na način da prednost imaju Nalozi onih ponuđača s ranijim vremenom pristizanja na osnovu digitalnog vremenskog zapisa dolaska Naloga.
- 12) Nalozi moraju biti valjani do isteka roka za donošenje odluke o izboru najpovoljnije ponude definisanog u pozivu Naručioca.
- 13) BELEN sprovodi i nadgleda proces Trgovanja te osigurava da se isti sprovodi u skladu sa ovim Pravilima.
- 14) BELEN naplaćuje Učesnicima Naknadu za ugovoreni volumen u Postupcima koja se definiše Iznosom naknada.
- 15) Naknada za ugovoreni volumen trgovine koji se ostvari u toku Postupka naplaćuje se Naručiocu i Ponuđaču.
- 16) Količinsko usaglašavanje izvršiće se na mjesečnom nivou sa Naručiocem i Ponuđačem, te na osnovu usaglašenih količina ukoliko je došlo do odstupanja u odnosu na Ugovoreni volumen trgovine, biće izvršena korekcija fakturisane Naknade u odnosu na Prijavljeni volumen trgovine u voznim redovima (D-1). U slučaju kada je Prijavljeni volumen trgovine veći od Ugovorenog

volumena trgovine izdaje se dodatna faktura u iznosu razlike između Prijavljenog i Ugovorenog volumena trgovine, a kada je Prijavljeni volumen trgovine manji od Ugovorenog volumena trgovine izdaje se knjižno odobrenje u iznosu razlike između Prijavljenog i Ugovorenog volumena trgovine.

PODNOŠENJE NALOGA U SLUČAJU TEHNIČKIH PROBLEMA

Član 7

- 1) Učesnik koji želi da unese ili izmijeni Nalog, a nema mogućnost da to uradi putem elektronske platforme BELEN-a zbog tehničkih problema na strani Učesnika, dužan je da o takvom zahtjevu što je prije moguće obavijesti BELEN putem elektronske pošte.
- 2) Svaki Nalog predat na ovaj način će se smatrati validnim ako je predat ne kasnije od 15 minuta prije Zatvaranja kapije za predmetni Proizvod. Takav Nalog dobija vremensku oznaku trenutka neposrednog unosa u Elektronsku platformu.
- 3) U slučaju podnošenja Naloga na način predviđen ovim članom, Učesniku se naplaćuje Naknada za podnošenje naloga u iznosu definisanom Iznosom naknada.

PONIŠTENJE NALOGA U SLUČAJU TEHNIČKIH PROBLEMA

Član 8

- 1) Učesnik koji želi da poništi Nalog, a nema mogućnost da to uradi putem Elektronske platforme BELEN-a zbog tehničkih problema na strani Učesnika, dužan je da o takvom zahtjevu obavijesti BELEN putem elektronske pošte što je prije moguće i ne kasnije od 15 minuta prije Zatvaranja kapije.
- 2) Isključeno je svako pozivanje na grešku u Trgovanju u odnosu na Nalog te će se svaki zahtjev za Poništenje naloga smatrati nevažećim ako je zahtjev predat nakon roka iz stava 1 ovog člana.
- 3) Prilikom Poništenja naloga i predaje novog Naloga, vrijeme u kojem je predat inicijalni Nalog neće biti rezervisano za Učesnika koji zahtijeva poništenje, nego će biti poništeno iz spiska predatih Naloga i vrijeme predaje novog Naloga će se smatrati relevantnim za tog Učesnika.
- 4) U slučaju Poništenja naloga na način predviđen ovim članom, Učesniku se naplaćuje Naknada za poništenje naloga u iznosu definisanom Iznosom naknada.

ZAVRŠETAK I OBJAVA REZULTATA POSTUPKA

Član 9

- 1) Listu Naloga BELEN dostavlja Naručiocu i Ponuđačima putem elektronske pošte upućene na adrese naznačene u Zahtjevima za registraciju u najkraćem mogućem roku nakon završetka Postupka.
- 2) Lista Naloga dostavljena od strane BELEN-a po završetku Postupka je preliminarni ishod Postupka. Konačni ishod Postupka je zasnovan na odluci koju Naručilac dostavlja BELEN-u shodno stavovima 3 i 4 ovog člana.
- 3) Naručilac će o konačnoj odluci o izboru najpovoljnije ponude ili odluci o poništenju Postupka obavijestiti BELEN elektronskom poštom, a BELEN će Ponuđaču/ima čiji je/su Nalog/zi prihvaćen/i poslati obavještenje o ishodu Postupka na adresu/e naznačenu/e u Zahtjevu/ima za registraciju po isteku roka za donošenje odluke.

- 4) Rok za donošenje odluke iz prethodnog stava definisan je u pozivu Naručioca.
- 5) Ponuđač/i iz stava 2 ovog člana ima/ju obavezu da, bez odlaganja, potvrdi/e BELEN-u putem elektronske pošte da je/su primio/li obavještenje o konačnoj odluci. Ako BELEN ne primi potvrdu Ponuđača da je/su primio/li obavještenje o konačnoj odluci shodno ovom stavu, niti obavještenje Ponuđača da nije/su primio/li obavještenje o konačnoj odluci, smatraće se da je/su Ponuđač/i primio/li obavještenje o konačnoj odluci.
- 6) Naručioci imaju pravo da u svakom trenutku i bez navođenja razloga ponište Postupak.
- 7) U slučaju da zbog bilo kog razloga Naručilac zatraži odlaganje Postupka, i to najkasnije 1 radni dan prije njegovog održavanja, BELEN će na svojoj internet stranici objaviti datum i vrijeme novog Postupka.
- 8) U slučaju poništenja Postupka BELEN naplaćuje Naručiocu Naknadu za poništenje postupka u iznosu definisanom Iznosom naknada.

ISKLUČENJE ODGOVORNOSTI

Član 10

- 1) Naručioci i BELEN neće biti odgovorni za bilo kakvu štetu koja proističe iz:
 - a) nemogućnosti Ponuđača da učestvuje u Postupku, uključujući nemogućnost nastalu zbog tehničke neraspoloživosti;
 - b) zakašnjenja u predaji Naloga;
 - c) greške Ponuđača prilikom dostavljanja Naloga;
 - d) prekida, odlaganja, poništenja ili proglašenja neuspješnog Postupka.
- 2) Ponuđači preuzimaju na sebe sve rizike i shodno članu 157 Zakona o obligacionim odnosima pristaju da Naručilac ili BELEN ponište, proglašavaju Postupak neuspjelim, odnosno odlože Postupak iz bilo kog razloga i bez navođenja razloga, uključujući neraspoloživost BELEN-a u bilo koje vrijeme i u tim slučajevima neće potraživati bilo kakvu nadoknadu štete koja bi Ponuđačima eventualno mogla usljed toga nastati.

UGOVORNI ODNOSI

Član 11

- 1) Naručilac će s Ponuđačem/ima koji dostavi/e najpovoljniju/e ponudu/e i BELEN-om potpisati ugovor/e najkasnije u roku definisanom u pozivu Naručioca.
- 2) Ako Ponuđač/i, koji dostavi/e najpovoljniju/e ponudu/e, odustane/u od ponude u roku njene valjanosti ili odbije/u da potpiše/u ugovor, Naručilac može sklopiti ugovor sa sljedećim Ponuđačem/ima prema redosljedu na listi Naloga. Naručilac ima pravo da sklopi ugovor sa svakim sljedećim Ponuđačem i u slučaju ako je ponuda pozvanog sljedećeg Ponuđača na listi Naloga istekla, a pozvani sljedeći Ponuđač sa liste Naloga pristaje da pod uslovima iz ponude na listi Naloga sklopi ugovor s Naručiocem.
- 3) Dostavljanjem Naloga ne nastaje ugovorni odnos između Ponuđača i Naručioca, te Naručilac zadržava pravo da u cjelosti prihvati ili odbije bilo koju ponudu.
- 4) Dodatni uslovi ugovornih odnosa mogu biti definisani kroz Odgovarajući ugovor ili kroz uslove iz člana 3, stav 2, tačka b.

Prilog 1: Zahtjev za organizovanje Postupka